

Høgskolen i **Hedmark**

LUNA

Vegard André Amundsen

Bacheloroppgave

Hvorfor liker jeg læreren min?

Why do I have a good relationship with my teacher?

GLUS 2012

2015

Samtykker til utlån hos høgskolebiblioteket JA NEI

Samtykker til tilgjengeliggjøring i digitalt arkiv Brage JA NEI

Norsk sammendrag

Tittel: Hvorfor liker jeg læreren min?	
Forfatter: Vegard André Amundsen	
År: 2015	Sider: 53
Emneord: Relasjon lærer og elev	
Sammendrag: <p>Problemstillingen: <i>Hvilken sammenheng har trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner med elevenes relasjon til læreren?</i></p> <p>Det blir først presentert generell teori for relasjonen mellom lærer og elev. Deretter blir relevant teori for de ulike faktorene beskrevet. Undersøkelsen bygger på kvantitativ metode og resultatene ble samlet inn via en nettundersøkelse. Undersøkelsen ble tatt av elevene, for å beskrive deres relasjon til læreren.</p> <p>Analysen viste at elevene ga lærerene gode skussmål i alle faktorene. Over 80% syntes at lærerene gjorde en god eller veldig god jobb i de ulike undersøkelsesfaktorene. Regresjonsanalysen, som viser sammenhenger mellom de ulike faktorene, viste oss at trygghet var den eneste faktoren som hadde en sikker statistisk sammenheng med relasjonen mellom lærer og elev.</p> <p>Trygghet kan i litteraturen bli sett på som grunnlaget for en relasjon mellom en lærer og elev, og den faktoren som relasjonen i grunnen bygger på.</p>	

English summary

Title: Why do I have a good relationship with my teacher?	
Author: Vegard André Amundsen	
Year: 2015	Pages: 53
Keywords: Relationship between a student and the teacher	
<p>Summary:</p> <p>Research thesis: <i>What relation does safety, belief in the students, motivation, strenghtening the students selffeelings and the teachers ability to engage in relationships, have with the students relationship with the teacher?</i></p> <p>First you are presentet general theory about the relationship between a teacher and the student. Then relevant theory for each factor is presented. The research is done using a quantitative method, and the results were gathered together through an online questionere. Students responded to the questionere to deskribe their relationship to their teacher.</p> <p>The analysis showed that over 80% of the students thought that their teacher was doing i good or a very good job in all factors. The regression analysis showed that the only factor that had a sure statistical relation to the relationship with the teacher, was safety.</p> <p>Safety can in litterature be viewed as the foundation for a relationship between a teacher and the student. It is the factor that the relationship between a studen and the teacher is build upon.</p>	

Forord

Oppgaven er skrevet som en bacheloroppgave på Høgskolen i Hedmark, avdeling Hamar, i grunnskolelærerutdanningen 1-7. Emnet relasjonen mellom lærer og elev fattet for alvor min interesse når jeg jobbet som kontaktlærer for en femteklasse. Jeg begynte året med en elev som hadde vært mye hos sosiallærer på grunn av krangler med lærere, og som hadde sosiale og faglige utfordringer. I løpet av dette året forandret dette seg drastisk. Eleven hadde ikke behov for sosiallærers samtaler, relasjonen til lærere ble normalisert og eleven opplevde både faglig og sosial utvikling i løpet av året. Dette inspirerte meg til å til å undersøke nærmere hva som er viktig i en sosial relasjon til elevene.

I oppgaven har jeg fått god hjelp av min veileder, Ann-Cathrin Faldet, som jeg vil gi en stor takk. Hun har svart på mine mailer og sett igjennom mitt arbeidet til alle døgnets tider og vært en god ressurs å ha gjennom skrivingen av oppgaven. Ann-Cathrin har også støttet seg til Ratib Lekhal som har hjulpet oss med kvalitativ metode i oppgaven. Han har kommet med gode innspill og tilbakemeldinger underveis.

Jeg vil også takke rektorene, foreldrene, og spesielt lærerne til utvalget i min undersøkelse. De har vært villige og hjelpsomme under prosessen, og lærerne har til tross for en strevsom hverdag latt meg få gjennomføre undersøkelsen min i deres klasser. Dette er lærere, rektorer og foreldre fra fire skoler i Akershus.

Løvenstad, 21. mai 2015

Vegard André Amundsen

Innholdsfortegnelse

NORSK SAMMENDRAG	3
ENGLISH SUMMARY	4
FORORD	5
INNHOLDSFORTEGNELSE	6
1. INNLEDNING	8
1.1 BAKGRUNN FOR VALG AV TEMA.....	8
1.2 PROBLEMSTILLING FOR BACHELOROPPGAVEN.....	8
1.3 OPPGAVENS STRUKTUR	9
2. LÆRERENS RELASJON TIL ELEVEN	10
2.1 INNGÅ EN RELASJON.....	12
2.2 TRYGGHET	12
2.3 TRO PÅ ELEVENE	13
2.4 MOTIVASJON	13
2.5 SELVFØLELSE	14
3. FORSKNINGSMETODE	16
3.1 VALG AV KVANTITATIV METODE.....	16
3.2 UNDERSØKELSENS POPULASJON OG UTVALG	16
3.3 UNDERSØKELSESMODELL	17
3.3.1 <i>Undersøkelsespåstandene</i>	18
3.4 ANALYSEN OG PRESENTASJON AV RESULTATER	19
3.5 VALIDITET OG RELABILITET	20
4. RESULTATER	21
4.1 RELASJONEN TIL LÆREREN.....	22

4.2	INNGÅ I EN RELASJON.....	24
4.3	TRYGGHET	27
4.4	TRO PÅ ELEVENE	29
4.5	MOTIVASJON.....	31
4.6	SELVFØLELSE.....	33
4.7	OPPSUMMERING AV DESKRIVPTIVE ANALYSER	35
4.8	REGRESJONSANALYSEN	36
5.	DRØFTING	38
5.1	DEN GODE RELASJONEN OG FAKTORENE SAMMENHENGER.....	38
5.2	TRYGGHET HENGER GODT SAMMEN MED EN POSITIV RELASJON.....	39
6.	AVSLUTNING	41
	KILDELISTE.....	42
	TABELLER.....	44
	VEDLEGG	45
1.	INFORMASJONSBREV TIL REKTORER OG LÆRERE	45
2.	INFORMASJONS- OG SAMTYKKEBREV TIL FORELDRE	49
3.	LÆRERVEILEDNING TIL NETTUNDERSØKELSEN	51

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema

Det er forsket på og beskrevet av mange at lærerens relasjon til elevene er en av de største faktorene for læring i skolen. Hattie sin undersøkelse viser at lærerens relasjon til eleven er den ellefte viktigste grunnen til læring og han sier at lærere bør være opptatt av deres relasjon til elevene (Hattie, 2009). I en annen studie konkluderte de med at lærerens kompetanse til å inngå i en sosial relasjon med den enkelte elev er fundamentalt riktig for elevenes læring og fungering i skolen (Nordenbo, Søgaard Larsen, Tifticki, Wendt, & Østergaard, 2008).

Pianta sier at relasjonen mellom lærer og elev kan ha innvirkning på mange ulike aspekter i skolelivet, og at det vil være viktig for elevens trygghet, utforskning, mestring og læring (Pianta R. C., 1999). Varme og nære relasjoner til læreren sin gjør at barnet utvikler seg positivt både emosjonelt, sosialt og faglig (Baker, 2006).

I min problemstilling ønsker jeg å undersøke hvilken sammenheng ulike faktorer har på relasjonen til læreren. Utdanningsdirektoratet nevner på sine hjemmesider de faktorene de mener er essensielle for lærerens gode relasjon til eleven:

- Læreren har evne til å inngå i en positiv og støttende relasjon med hver enkelt elev.
- Eleven opplever trygghet og tillit, og å bli sett av læreren.
- Læreren har tro på at elevene kan lære og nå målene for opplæringen.
- Læreren skaper engasjement og motivasjon for læring, og bidrar til god selvfølelse hos elevene (Utdanningsdirektoratet, 2015)

Det er disse faktorene jeg ønsker å undersøke nærmere i denne oppgaven.

1.2 Problemstilling for Bacheloroppgaven

I min oppgave har jeg valgt å bruke utdanningsdirektoratets faktorer for å utarbeide min problemstilling. Dermed blir problemstillingen:

Hvilken sammenheng har trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner med elevenes relasjon til læreren?

1.3 Oppgavens struktur

I kapittel 1 presenterer jeg oppgavens innhold, bakgrunn for valg av tema og problemstillingen. Videre belyser jeg i kapittel 2 aktuell teori og forskning om temaet lærer-elev-relasjon, begrenset til de tidligere nevnte faktorene fra utdanningsdirektoratet. Deretter følger kapittel 3 hvor jeg beskriver den valgte metoden, hvorfor jeg valgte denne metoden, i tillegg til å presentere hvordan data ble samlet inn og analysert. I kapittel 4 presenterer jeg resultatene jeg fikk fra datamaterialet. Selve drøftingen av resultatene belyses i kapittel 5. Oppgaven avslutter med en konklusjon i kapittel 6.

2. Lærerens relasjon til eleven

Lærerens relasjon til en elev kan være kompleks. Jeg har derfor valgt å først forklare litt generelt om lærer-elev relasjonen. Lærerens relasjon til elevene er alltid assymetrisk. Læreren kommer derfor alltid til å ha definisjonsmakt over eleven på grunn naturen i en lærer og elev relasjon (Drugli & Nordahl, 2010). Det vil si at det alltid er lærerens oppgave å ta kontroll over og initiere relasjonen mellom lærer og elev. Læreren har alltid ansvaret for relasjonen med eleven, ikke eleven.

En lærer og en elev ser hverandre nesten hver dag, de arbeider sammen, lærer sammen og prater sammen flere ganger daglig. Læreren er derfor en betydningsfull voksen person i livet til eleven (Drugli & Nordahl, 2010), og læreren kan også bli en viktig person i forhold til tilegnelse av kunnskap sosialt og faglig. Barn har først og fremst en sterk tilknytning til sine foreldre og andre i familien, men de kan også knytte seg til sine lærere og andre ansatte på skolen. Når en elev så har en trygg tilknytning til læreren sin vil læreren bli en rollemodell og eleven vil derfor også bry seg om det læreren sier og dermed ha muligheten til å påvirke elevenes læring og utvikling på en positiv måte (Drugli, 2012).

Lærerens oppgave i å inngå i en relasjon med sine elever er ikke bare at læreren må ha en relasjon, men relasjonen skal være god og skal også rettes mot fag og kunnskap. Relasjonen skal i tillegg være støttende, motiverende, tolererende, faglig fremmende og den skal hjelpe elevene til å utvikle autonomi og selvtillit. (Drugli & Nordahl, 2010). Som nevnt i bakgrunnen for valg av tema ble det i en review-undersøkelse bestilt av kunnskapsdepartementet fastsatt at lærerens evne til å inngå i en sosial relasjon til hver enkelt elev er den delen av lærerens kompetanse som påvirker elevenes læring mest. (Nordenbo, Søgaard Larsen, Tifticki, Wendt, & Østergaard, 2008) Det er altså ingen liten oppgave lærerne har i å arbeide med sosiale relasjoner i en klasse.

En klasse er også bygd opp av mange ulike individer som er aktører i sitt eget liv i tillegg til å inngå i et sosialt system. Vi er alle født med med individuelle trekk og egenskaper som gjør at vi handler på ulike måter og som gjør at vi har ulike begrensninger og muligheter. Barn er heller ikke helt frie til å tenke eller handle på egen hånd slik som voksne, men blir påvirket av voksne, omgivelsene rundt dem og erfaringene de gjør seg. Barn er altså formbare, men de former også samtidig seg selv (Nordahl, 2009). Barn er altså komplekse

individuelle mennesker som formes av de rundt seg og av seg selv. Dette gjør det til en kompleks oppgave å inngå i en relasjon til hver enkelt elev.

I et sosialt system er det også mange andre relasjoner som påvirker din relasjon til hver enkelt elev. I en klasse med 24 elever og en lærer vil det være hele 300 mulige relasjoner i mellom disse. Dette gjør det veldig vanskelig å analysere hvordan ulike relasjoner blir påvirket ut ifra årsak-virkning-forklaringer (Nordahl, 2009). May Britt Drugli forslår ulike modeller for å vurdere relasjoner. Disse inkluderer en enkel modell hvor læreren vurderer relasjonen til hver enkelt elev fra 1-3, en metode hvor observasjon av ulike personer på skolen involveres og en metode sier at elevene bør være med på å vurdere relasjonen selv. Hun sier at forskningen viser sprikende funn når det gjelder samsvar mellom elevens og lærerens vurdering av deres relasjon. Hun mener derfor at vi burde være opptatt av hva elevene mener og relasjonen også (2012).

Hva er det som egentlig som påvirker relasjonen mellom elev og lærer? May Britt Drugli nevner skolekulturen, det sosiale systemet eller klassen, lærerens personlighet og egenskaper, elevens familieforhold og elevens egenart (2012). Noen av disse har jeg snakket om allerede, som ting som påvirker og samvirker til å bygge og forstå en relasjon. Jeg har derimot begrenset meg til å fokusere på utdanningsdirektoratets faktorer for å bygge en positiv relasjon til eleven. Disse er som tidligere nevnt:

- Læreren har evne til å inngå i en positiv og støttende relasjon med hver enkelt elev.
- Eleven opplever trygghet og tillit, og å bli sett av læreren.
- Læreren har tro på at elevene kan lære og nå målene for opplæringen.
- Læreren skaper engasjement og motivasjon for læring, og bidrar til god selvfølelse hos elevene (2015).

Disse vil jeg nå i de neste delkapitlene bruke plass på å forklare og utforske gjennom nyere teorier og forskning. Jeg vil fokusere på hva som skal til for å skape en positiv relasjon i hvert enkelt deltema. Deltemaene jeg vil gjennom gå i oppsatt rekkefølge er: Inngå en relasjon, trygghet, tro på elevene, motivasjon og selvfølelse.

2.1 Inngå en relasjon

Når man skal forsøke å inngå positive relasjoner med barn i skolen vektlegger Sara Rimm-Kaufmann at det er viktig at man blir godt kjent med hver enkelt elev, at man snakker til dem ved å bruke navnet deres og at man anstrenger seg for å tilbringe tid med hver enkelt elev (2015). Det å inngå i en relasjon og bli kjent med sine elever gjør det også lettere å tilpasse både undervisning og sosiale utfordringen som kan komme i elevens skoleliv (Drugli, 2012). Nordahl forteller oss også at i en god relasjon så forstår læreren eleven, han kjenner til interessene deres og bruker dette aktivt i undervisningssituasjoner (2010).

Læreren kan vise at den ser eleven på ulike måter. Dette kan være gjennom øyekontakt, humor, et klapp på skulderen, personlige kommentarer om ting på og utenfor skolen (Drugli & Nordahl, 2010). Læreren skal også vise eleven at den ser og respekterer eleven ved å gi rom for lytting, refleksjon, undring og spørsmål i klasserommet (Aamodt, 2003). Læreren kan gjennom dette se og lytte til barnet og vil dermed også ta innover seg elevens perspektiv i undervisningen. Det er når læreren anerkjenner elevene på denne måten, at elevene kan anerkjenne læreren. Når dette skjer blir læreren en betydningsfull person for dem og dette skaper en positiv relasjon mellom lærer og elev.

2.2 Trygghet

Kvaliteten på relasjonen mellom lærer og elev har stor betydning for elevenes trivsel i skolen. Denne relasjonen blir en beskyttelsesfaktor for mange elever og gir en trygghet i læring og utvikling (Drugli, 2012). Tryggheten øker også motivasjonen til læring og utforskning, fordi relasjonen sikrer støtte og hjelp fra læreren ved behov (Pianta & Walsh, 1996).

I tilknytningsteorien vil barn med en trygg tilknytning stole på sin lærer, fordi de får støtte og trøst når de trenger det. Barnet får utforske og lære i fred til det kommer over noe ukjent hvor barnet kjenner en hjelpeløshet eller frykt og trekker til seg læreren (Drugli, 2012). Barnet kan altså ikke klare alt selv, men ved hjelp av andre føler barnet seg trygg på at det kan utvikle seg videre til neste utviklingszone, som Vygotsky kalte det (Vygotsky, 1978). Trygghet har altså ikke bare med det følelsesmessige å gjøre, men har en avgjørende rolle i barnets følte muligheter for læring og utforskning, både sosialt og kognitivt (Drugli, 2012).

Læreren må være i stand til raskt å se når barn og unge behøver hjelp, for så å gi de støtte og hjelp til dette. Enten det er sosialt eller faglig. Men læreren skal også avvente og la barnet utforske selv. En elev som har en god relasjon til læreren behøver ikke påkalle lærerens oppmerksomhet gjennom negativ atferd, men tilkaller læreren når eleven selv er i nød (Drugli & Nordahl, 2010)

2.3 Tro på elevene

Bandura har funnet i sin forskning at det finnes en forbindelse mellom arbeidet på skolen og forventingen om å mestre det (1997). Lærerne er i en særstilling når det kommer til å påvirke elevenes tro på å mestre skolehverdagen. Lærernes ros, forventinger og bedømmelse av deres skolearbeid, danner elevens tro på å lykkes. Læreren hjelper elevene, som i en tidlig alder ikke kan bedømme sitt eget nivå og sine egne ferdigheter, til å få en riktig tilbakemelding og fremovermelding slik at troen på å mestre øker (Manger, 2009).

Å sette mål for elevene bedrer prestasjonene og klargjør for elevene hva som må til for å lykkes. Disse målene og det å lykkes i å nå disse styrker deres tro på seg selv. Det er derfor viktig at læreren setter mål som er tilpasset klassen og som gir elevene en følelse av å mestre. Gjennom disse målene vil eleven vinne en tro på seg. Det er også viktig at undervisningen er godt planlagt og tilrettelagt slik at elevene kan forstå og derigjennom nå målet for dagen eller timen (Manger, 2009).

Verbal overtalelse er en måte mestring kan påvirkes på. Hvis man gir positive tilbakemeldinger så vil dette kunne øke forventningen om mestring. Det er derimot viktig at læreren ikke kaster rundt seg med positive meldinger, men at læreren kjenner til elevens forutsetninger og evner i forhold til oppgaven som er for hånden (Manger, Læring og forventning om mestring, 2009). Bandura mener at meldingen om at eleven kan klare en oppgave er mest troverdig, når oppgaven er rett over nivået til eleven (Bandura, 1997). Hvis man skaper en urealistisk tro på at man kan klare noe, kan dette for bli midlertidig. Når eleven feiler på å mestre oppgaven vil troen på seg selv igjen forsvinne (Manger, 2009).

2.4 Motivasjon

Det finnes mange ulike modeller som forklarer motivasjon på ulike måter. Terje Manger lister opp en behavioristisk tilnærming, en humanistisk tilnærming, ulike kognitive

tilnærminger, en sosial-kognitiv tilnærming og en sosiokulturell tilnærming (Manger, 2009). Målet mitt med å diskutere motivasjon her er ikke å gå dypt inn i de ulike tilnærmingene til motivasjon, men å finne mer ut av de praktiske konsekvensene og på en definisjon på hva motivasjon gjør med et menneske.

Ros, tro på elevene og anerkjennelse er viktige faktorer for at elevene skal motiveres. Læreren kan gi elevene positiv oppmerksomhet som bidrar til at motivasjonen for å fortsette arbeidet aktivt blir større. Om man også bruker rosen systematisk til ros av positiv atferd vil gjøre at elevene blir mer motiverte til å bidra med positiv aktivitet i klasserommet (Manger, 2009).

Det er også en sammenheng mellom klare læringsmål og forventningen om å mestre, noe som gir elevene motivasjon til videre arbeid. Det å sette riktige mål, mål som eleven kan mestre både i et kort tidsperspektiv og i et lengre tidsperspektiv er viktig. Målene må ikke være for lette, eller for vanskelige. Dette kan føre til, i begge tilfeller, at mestringsfølelsen blir mindre enn den kunne ha vært. Læreren må derfor, igjen, vite om forutsetningen til hver elev. Mestrings opplevelsen vil føre til motivasjon hos eleven.

Hva gjør så egentlig motivasjon med en elev? Motivasjon er en grunn til å engasjere seg i noe. Helland sier at motivasjon «refererer til grunngivning, ønske om måloppnåelse, intensitet og varighet for menneskelig aktivitet» (Helland, 2009, s. 197). Motivasjon er altså grunner eleven har til å jobbe hardere og lengre for å oppnå et mål. Disse grunnene kan stamme fra det jeg har diskutert allerede.

2.5 Selvfølelse

Barn har ingen ferdig utviklet egenverd og selvfølelse. Disse utvikles underveis i møtet med mennesker på ulike arenaer. Selvfølelsen i forhold til ulike sosiale forhold og faglig har læreren stor innvirkning på. I oppbyggingen av en positiv selvfølelse er anerkjennelse viktig. For at de skal kunne bygge opp et positivt bilde av seg selv, må de bli positivt anerkjent av læreren sin (Drugli & Nordahl, 2010).

Honneth sin teori om anerkjennelse bygger på 3 ulike selvfølelser som elevene innehar. Disse er selvtillit, selvrespekt og selvverdsettelse (Jakobsen, 2013). For at et menneske skal ha et godt selvbilde, må disse selvfølelsene være positive.

Honneth forteller oss at man får selvtillit ved å bli vist kjærlighet av andre (Jakobsen, 2013). En lærer bør vise kjærlighet, varme og godhet overfor sine elever for at elevene selv skal utvikle selvtillit. Videre får man selvrespekt av å bli respektert (Jakobsen, 2013). En lærer bør respektere sine elever, deres meninger og deres autonomi for at elevene selv skal utvikle respekt for seg selv. Dette betyr jo at eleven som egen aktør har en verdi som et individ. Selverdsettelse utvikles så ved at et menneske føler at dens bidrag blir verdsatt i et sosialt felleskap (Jakobsen, 2013). Alle mennesker har ulike talenter og egenskaper. Det er derimot først når man føler at disse bidrar med noen positivt inn mot en klasse eller en gruppe at man selv føler seg verdsatt som menneske. Her er det ikke sagt at bidraget må være stort eller lite, men man må få følelsen av at man bidrar med noe.

Annerkjennelse av et barns arbeid og forsøk på å mestre skolens arbeid og sosiale normer har mye å si for både motivasjon og for barnets videre læring og utvikling. Barn med en positiv selvfølelse vil i større grad mestre den videre læringsprosessen og være motivert for å mestre nye utfordringer. (Drugli & Nordahl, 2010).

3. Forskningsmetode

Jeg ønsker å belyse relasjonen mellom lærer og elev fra elevens perspektiv. Gjennom elevens øyne ønsker jeg å undersøke hvilke faktorer som kan være viktige for at elevens relasjon til læreren skal være positiv. Hva som er viktige faktorer for å skape en relasjon, er viktig for å kunne hjelpe lærere bygge gode relasjoner med sine elever. Dette kan hjelpe lærere til å være mer effektive med tiltakene de setter til verks i klasserommet, for å bedre relasjoner eller for å skape relasjoner med elever.

3.1 Valg av kvantitativ metode

Dette blir dermed lagt opp som en forstående undersøkelse. Jeg søker å forstå hva som skaper en positiv relasjon mellom lærer og elev, og jeg leter etter sammenhengen mellom ulike deler av relasjonen og kvaliteten på relasjonen (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010).

Jeg fant ut at metoden som ville gi meg best svar på min problemstilling var kvantitativ metode og gjennom å benytte meg av en digital spørreundersøkelse. Kvantitative metoder anvender tall (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010). Dette er altså en metode som bygger på statistikk. Johannessen, Tufte og Christoffersen nevner at standardiseringen i et spørreskjema gir muligheter for å generalisere fra utvalg til populasjon, at man kan samle inn data fra mange individer relativt fort og at man gjennom en slik undersøkelse kan undersøke sammenhenger mellom ulike fenomener (2010). Gjennom å samle inn tall gjennom en digital spørreundersøkelse, kunne jeg altså sammenligne tall fra de ulike faktorene som inngår i en relasjonen med selve kvaliteten på relasjonen. Dermed vil jeg kunne se hvilke faktorer som kan settes i sammenheng med kvaliteten på relasjonen og hvilke som ikke kan.

3.2 Undersøkelsens populasjon og utvalg

Populasjonen er det samme som samlingen av alle enhetere som problemstillingen gjelder for. Populasjonen for undersøkelsen var til å begynne med, alle elever på barneskolen, men jeg valgte å begrense populasjonen til 6. trinn. Elevene på dette trinnet vil kunne forstå undersøkelsespåstanden, og de vil med stor sannsynlighet ha en etablert relasjon til læreren

sin. Nå er det slik at barn på de første trinnene i barneskolen verdsetter andre ting i en relasjon enn eldre barn. Eldre barn har en mer åpen relasjon hvor de søker trygghet og hjelp om de trenger det, mens yngre barn er tettere tilknyttet voksenpersonen (Drugli, 2012). Undersøkelsen kan derfor ikke generaliseres for alle trinn på barneskolen, men den må kunne vurderes som valid på 6. trinn og muligens trinnene umiddelbart over og under.

Av praktiske hensyn ble utvalget til undersøkelsen valgt ut gjennom å kontakte skoler som var kjente for meg. Jeg vurderte at dette ville øke sannsynligheten for å få et ja til å delta i undersøkelsen. Utvalget omfatter 12 skoleklasser på 6. trinn på 4 ulike skoler, med til sammen litt over 300 elever. Med et så stort utvalg regner jeg med at elever av alle slag er representert, i forhold til faglig nivå, modenhet, kjønn, til at undersøkelsen fanger opp alle aspekter av populasjonen. Allikevel bør et utvalg ifølge Johannessen, Tufte og Christiansen (2010) være rundt 1000. Jeg føler allikevel at 300 er godt nok i en type oppgave som jeg skriver.

3.3 Undersøkelsesmodell

I undersøkelsen ønsket jeg å måle hvor god relasjonen var blandt elevene, og så finne en sammenheng mellom kvaliteten på relasjonen og ulike faktorer som kan påvirke den relasjonen. Faktorene som ble valgt, ble gjennom utforskning av ulike teorier og gjennom en begrensning av problemstillingen, satt til trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner.

Johannessen, Tufte og Christoffersen (2010) forteller oss at variabler kan deles inn fire målenivåer: nominalnivå, ordinalnivå, intervallnivå og forholdstallnivå. Nominalnivå er en variabel ikke kan rangeres, men som utelukker andre verdier. Man er enten mann eller kvinne. Ordinalnivå gjør at man kan rangere noe på en skala. Intervall og forholdstall er verdier som spesifiserer nøyaktige intervaller mellom verdiene. Alder kan være et eksempel på dette.

Den beste måten å måle mine variabler på var på ordinalnivå. Dette er verdier som uttrykker en grad av noe eller kvalitet på noe. Ordinaltall gir en logisk rangering av noe (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010). For eksempel kan man rangere en relasjon fra 1 til 5, eller fra veldig dårlig til veldig god. På grunn av utvalget, som er 6. trinn, valgte jeg å beskrive skalaen med ord. Dette gjør det lettere å vurdere hva som er en 3-er eller en 4-er. Er

relasjonen veldig dårlig (1-er), dårlig (2-er), sånn passe (3-er), god (4-er) eller veldig god (5-er) (Johannessen, Tufte, & Christoffersen, 2010). Dette gjør det enklere for mitt utvalgt å rangere sine svar.

Til slutt måtte jeg sikre meg at påstandene i undersøkelsen målte det jeg ønsket. På bakgrunn av teori og forskning, beskrevet i kapittel 2, fant jeg frem til hver av påstandene jeg skulle måle. Påstandene ble formulert slik at de målte det som elevene følte de fikk ut av relasjonen eller hvordan de opplevde læreren i relasjonen. Teoriene snakker som oftest fra lærerens perspektiv, altså hva læreren må gjøre for å bedre en relasjon, ikke hvordan elevene føler seg i en relasjon. Jeg måtte derfor snu mye av teorien fra lærerens perspektiv til elevens perspektiv. De ferdig utarbeidede påstandene til undersøkelsen kan du se i punkt 3.3.1.

3.3.1 Undersøkelsespåstandene

Relasjonen til læreren (uavhengige variabelen)

- Jeg liker læreren min godt
- Jeg har en god relasjon til læreren min
- Jeg respekterer læreren min

Inngå relasjon

- Læreren min kjenner meg godt
- Læreren min snakker med meg
- Læreren min hilser på meg når han/hun møter meg
- Læreren min ser meg og legger merke til meg gjennom skoledagen
- Læreren min lytter til meg

Trygghet

- Læreren min hjelper meg når jeg trenger det
- Læreren min støtter meg når jeg trenger det
- Jeg stoler på læreren min

Tro på elevene

- Læreren min har tro på at jeg kan lære meg nye ting
- Læreren min har tro at jeg kan nå målene til klassen vår

Motivasjon

- Læreren min får meg til å ville jobbe hardere
- Læreren min får meg til å ville gjøre skoleoppgavene bedre
- Læreren min får meg til å ville nå målene våre

Selvfølelse

- Læreren min gir meg selvtillit
- Læreren min gir meg selvrespekt
- Læreren min gjør så jeg verdsetter meg selv

3.4 Analysen og presentasjon av resultater

I analysen, som vil bli gjort i analyseverktøyet SPSS, vil jeg komme med en deskriptiv dataanalyse og en regresjonsanalyse. Jeg vil henvide til både mean, som er gjennomsnitt og prosentandeler av svar i visse kategorier. Jeg vil også slå sammen ulike variabler til en helhet for en kategori, eller til det man kaller en faktor. Elevens relasjon til læreren, som er det første som måles i undersøkelsen, har tre påstander som elevene skal forholde seg til. Etter å ha sett på disse hver for seg vil de bli slått sammen til en helhetlig faktor som vil bli presentert og senere bli brukt i regresjonsanalysen.

I tallene vil det også fremkomme Std. Deviation eller standardavvik. Et standardavvik er hvor mye vi beveger oss bort fra gjennomsnittet oppover og nedover i tallmaterialet. Hvis man flytter seg et standardavvik sier man at 68% av alle som svarte, svarte innenfor dette avviket. Hvis 4 ble gjennomsnitt og 0,5 som standardavvik vil det si at det er høy sannsynlighet for at 68% av alle som svarte, svarte mellom 3,5 og 4,5. Går vi 2 standardavvik vekk så vil vi fange opp 95%. Dette vil si at vi fanger opp alle som er mellom 3 og 5. Jo mindre dette tallet er jo mindre variasjon er det i svarene til elevene og jo sterkere er gjennomsnittet vi presenterer. Johannessen, Tufte og Christoffersen (2010) sier at det ikke er enkelt å si hva som er stor eller lite når det kommer til standardavvik. Dette er ikke standarisert på samme måte som prosent fra 0 – 100 og vil derfor komme ann på dataene. Det kan allikevel være nyttig når man skal sammenligne ulike grupper av dataer mot hverandre. Jeg vil i løpet av vår analyse se på spredningen i de ulike faktorene for å sammenligne de med hverandre.

Selve regresjonsanalysen blir gjennomført i SPSS, og den sjekker for statistiske sammenhenger mellom de ulike faktorene, opp mot elevens opplevde relasjon til læreren. Her vil jeg se om alle eller bare noen av faktorene har signifikante sammenhenger med relasjonen. Jeg vil også se på ulike verdier som beskriver hvor mye faktorene forklarer av relasjoner.

Fremstillingen av resultatene fra den gjennomførte spørreundersøkelsen er knyttet opp mot den overordnede problemstillingen og dens avgrensninger i oppgaven. Selve presentasjonen av resultatene vil være naturlig knyttet til den tidligere presenterte teorien i kapittel 2.

3.5 Validitet og reliabilitet

Det var fire skoler som deltok i undersøkelsen. Alle fire skolene hadde elever som svarte på undersøkelsen og det var omtrent like mange som svarte fra hver skole. Det gjør at svarene fra undersøkelsen representerer et utvalg fra fire ulike skoler, med ulike lærere og kulturer. Dette gir oss derfor en god bredde i undersøkelsen.

For å være med i undersøkelsen måtte foreldrene til barna signere et skjema som ble sendt hjem på e-post eller som papirpost. Etter at skjemaet hadde blitt signert måtte dette sendes med barnet tilbake til skolen. Dette resulterte i at mindre enn 30% av de som var med i utvalget svarte på undersøkelsen. Dette kan ha resultert i at de som svarte på undersøkelsen er de barna som har god oppfølging hjemme. Hvordan dette kan ha påvirket resultatet i undersøkelsen spesifikt er vanskelig å si, men undersøkelsen representerer kanskje ikke den fullstendige bredden i populasjonen.

I et utvalg på 300 elever svarte totalt 88 stykker på den. Dette gir oss en svarprosent på 29,3 %. Johannessen, Tufte og Christiansen sier at det er mest normalt at 30 – 40 % svarer på en undersøkelse (2010). Det er klart at denne undersøkelsen er av en liten skala. Bare 88 elever har svart på undersøkelsen. Den kan allikevel gi et godt bilde av hva som er viktig i å danne en positiv relasjon mellom en lærer og en elev, men den kan nok ikke gi et helt sikkert og bastant svar. Likevel kan denne undersøkelsen være et godt utgangspunkt å forske videre på, for å finne svarene på hva som er de viktigste faktorene for å skape en god relasjon mellom lærere og elever. Dette finnes også andre faktorer enn de jeg har tatt med i min undersøkelse som kan vise seg å være signifikante i å skape denne positive relasjonen.

4. Resultater

Jeg begynner kapitlet med de deskriptive analysene av faktorene. Resultatene vil bli presentert med et delkapittel til hver faktor. I hvert delkapittel til faktorene vil det først bli presentert en tabell som viser hvor mange som svarte hva til hver påstand i faktoren. For eksempel viser tabellen frekvensen, nemlig at 2 svarte veldig dårlig på jeg liker læreren min, og den vil vise den prosentvise andelen av totalen som svarte dette. Etter at resultatene til hver påstand er presentert vil det komme en mindre tabell som viser gjennomsnittet og standardavviket til faktoren samlet. Kapittel 4.7 gir oss så en oppsummering av de deskriptive analysene.

Kapittel 4.8 inneholder regresjonsanalysen. Her kommer der frem en tabell som viser sammenhenger mellom den uavhengige faktoren, relasjonen til læreren, og de andre uavhengige faktorene, inngå i en relasjon, trygghet, tro på elevene, motivasjon og selvfølelse.

4.1 Relasjonen til læreren

Tabell 1 viser resultatene til påstandene i faktoren relasjonen til læreren.

Jeg liker læreren min

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Veldig dårlig	2	2,3	2,3	2,3
	Litt dårlig	1	1,1	1,1	3,4
	Sånn passe	6	6,8	6,8	10,2
	Litt godt	21	23,9	23,9	34,1
	Veldig godt	58	65,9	65,9	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Relasjonen min til læreren min er...

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Veldig dårlig	1	1,1	1,1	1,1
	Litt dårlig	2	2,3	2,3	3,4
	Sånn passe	10	11,4	11,4	14,8
	Litt god	25	28,4	28,4	43,2
	Veldig god	50	56,8	56,8	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Jeg stoler på læreren min

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	2	2,3	2,3	2,3
	Ikke så ofte	1	1,1	1,1	3,4
	Av og til	4	4,5	4,5	8,0
	For det meste	37	42,0	42,0	50,0
	Alltid	44	50,0	50,0	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Tabell 1 - Relasjonen til læreren.

Resultatene viser at 89.6 % av elevene liker læreren sin litt godt eller veldig godt, 85,2 % synes at relasjonen deres til læreren er litt god eller veldig god og 92 % sier at de stoler på læreren sin for det meste eller alltid.

Tabell 2 viser at når vi slo sammen verdiene fra disse tre til et helhetlig bilde av hvordan relasjonen mellom eleven og læreren var kom vi til gjennomsnittet 4,4129. Som tilsvarer at elevene har gjennomsnittlig en relasjon til læreren sin mellom litt god og veldig god.

N	Valid	88
	Missing	0
Mean		4,4129
Std. Deviation		,74449

Tabell 2 - Relasjonen til læreren.

Når vi ser på gjennomsnittet med standardavviket på 0,74449, så forteller det oss at sannsynligheten er stor for at 68% svarte mellom 5,15739 og 3,6841, hvor 5 er veldig god og 3 er sånn passe. Standardavviket her er under 1, noe som også forteller oss at vi har en ganske liten spredning i dataene i denne faktoren. Når vi slår sammen prosentene vi oppga tidligere og deler på 3 vil vi få at 88,93% i gjennomsnitt mener at relasjonen er veldig god eller litt god.

4.2 Inngå i en relasjon

Tabell 3 viser resultatene til påstandene i faktoren inngå i en relasjon.

Læreren min kjenner meg godt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	3	3,4	3,4	3,4
	Litt uenig	1	1,1	1,1	4,5
	Verken enig eller uenig	10	11,4	11,4	15,9
	Litt enig	40	45,5	45,5	61,4
	Helt enig	34	38,6	38,6	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Læreren min snakker med meg

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Sjelden	4	4,5	4,5	4,5
	Av og til	24	27,3	27,3	31,8
	Ofte	38	43,2	43,2	75,0
	Veldig ofte	22	25,0	25,0	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Læreren min hilser på meg når han eller hun møter meg

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	3	3,4	3,4	3,4
	Sjelden	1	1,1	1,1	4,5
	Av og til	6	6,8	6,8	11,4
	Ofte	26	29,5	29,5	40,9
	Alltid	52	59,1	59,1	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Læreren ser meg og legger merke til meg gjennom skoledagen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	2	2,3	2,3	2,3
	Sjelden	3	3,4	3,4	5,7
	Av og til	10	11,4	11,4	17,0
	Ganske ofte	33	37,5	37,5	54,5
	Veldig ofte	40	45,5	45,5	100,0
	Total	88	100,0	100,0	

Læreren lytter til meg

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	1	1,1	1,1	1,1
	Sjelden	1	1,1	1,1	2,3
	Av og til	6	6,8	6,9	9,2
	Ofte	37	42,0	42,5	51,7
	Alltid	42	47,7	48,3	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Tabell 3 - Inngå i en relasjon.

Resultatene viser at 84,1% er litt eller helt enige i at læreren deres kjenner dem godt, 88,6 % sier at læreren deres hilser på dem når de møter læreren ofte eller veldig ofte, 83 % sier at læreren legger merke til dem ganske eller veldig ofte, 90,8% mener at læreren deres lytter til dem ofte eller alltid. Ser vi derimot på variabelen læreren min snakker med meg så ser vi at bare 68,2 % mener at læreren deres snakker med dem ofte eller veldig ofte. Det kan tyde på at denne variabelen ikke passer inne her og at den kanskje ikke måler det den skal.

Tabell 4 viser at når vi slår sammen variablene til denne faktoren får vi et gjennomsnitt på 4,1908. Det betyr at det er stor sannsynlighet for at 68%, som tilsvarer et standardavvik, av elevene har svart mellom 4,83557 og 3,54603 på hvor flinke lærerne er på å inngå i en relasjon med elevene. 5 er veldig god til å inngå i en relasjon og 3 er sånn passe.

Inngåirelasjon

N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,1908
Std. Deviation		,64477

Tabell 4 - Inngå i en relasjon.

Standardavviket på 0,64477 viser at der ganske liten spredning i dataene. Hvis vi legger sammen prosentene vi fikk tidligere og deler de på de 5 variablene så får vi at 82,94 % mener at lærerne er litt flinke (4) eller veldig flinke (5) til å inngå i en relasjon med elevene.

Tabell 5 viser at hvis vi tar bort læreren min snakker med meg blir gjennomsnittet 4,2701. Standardavviket og gjennomsnittet øker litt etter at læreren min snakker med meg er fjernet.

Inngåirelasjonutensnakker

N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,2701
Std. Deviation		,66606

Tabell 5 - Inngå i en relasjon, uten variabelen snakker med meg.

For å sjekke dette gjennomførte jeg en Cronbach's Alpha test og fikk at en Cronbach's Alpha for alle variablene på 0,785. Hvis læreren snakker med meg ble slettet ville det gi en Cronbach's Alpha på 0,770. Noe som betyr at vi da ville forklart mindre. Det er derfor ikke nødvendig å fjerne denne fra denne faktoren.

4.3 Trygghet

Tabell 6 viser resultatene til påstandene i faktoren trygghet.

Læreren min hjelper meg når jeg trenger det

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	1	1,1	1,1	1,1
	Sjelden	2	2,3	2,3	3,4
	Av og til	5	5,7	5,7	9,2
	Ofte	32	36,4	36,8	46,0
	Alltid	47	53,4	54,0	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min støtter meg når jeg trenger det

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Aldri	4	4,5	4,6	4,6
	Av og til	9	10,2	10,3	14,9
	Ofte	42	47,7	48,3	63,2
	Alltid	32	36,4	36,8	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Jeg stoler på læreren min

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	4	4,5	4,6	4,6
	Ikke enig eller unig	5	5,7	5,7	10,3
	Ganske enig	32	36,4	36,8	47,1
	Helt enig	46	52,3	52,9	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Tabell 6 - Trygghet.

Resultatene viser at 90,8% sier at læreren hjelper dem ofte eller alltid når de trenger det, 85,1% sier at læreren støtter dem ofte eller alltid når de trenger det og 89,7% sier at de er ganske enige eller helt enige at de kan stole på læreren sin. Vi ser allikevel at fordelingen mellom hjelper og støtter er annerledes. Når det spørres om læreren hjelper er hovedvekten på alltid, mens når det spørres om læreren støtter så er hovedvekten på ofte. Å hjelpe kan ses på som en aktiv måte å være der for noen å gi dem trygghet, mens å støtte vil si å gi verbal og fysisk hjelp til et barn. Å støtte kan også være å stå på samme side som en elev i en sak, eller ha samme syn. Dette kan være en forklaring på forskjellen.

Tabell 7 viser at når vi slår sammen variablene i denne faktoren blir gjennomsnittet 4,2874. Det betyr at det er stor sannsynlighet for at 68%, som er et standardavvik, av elevene har svart mellom 5,09302 og 3,48178.

Trygghet		
N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,2874
Std. Deviation		,80562

Tabell 7 - Trygghet.

Vi ser her at standardavviket er større enn i de andre faktorene og at variasjonen i forhold til gjennomsnittet i denne faktoren er større enn i de faktorene så langt. Standardavviket er allikevel fortsatt under 1, noe som sier oss at det er ganske lite spredning i dataene. Slår vi sammen de positive svarprosentene som vi presenterte først, ser vi at gjennomsnittet blir 88.53%, som betyr at læreren stort sett skaper en litt trygg eller veldig trygg hverdag for dem på skolen.

4.4 Tro på elevene

Tabell 8 viser resultatene til påstandene i faktoren tro på elevene.

Læreren min har tro på at jeg kan lære meg nye ting

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	1	1,1	1,1	1,1
	Litt uenig	1	1,1	1,1	2,3
	Ikke enig eller uenig	3	3,4	3,4	5,7
	Litt enig	13	14,8	14,9	20,7
	Helt enig	69	78,4	79,3	100,0
Total		87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min har tro på at jeg kan nå målene til klassen vår

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	1	1,1	1,1	1,1
	Ikke enig eller uenig	7	8,0	8,0	9,2
	Litt enig	18	20,5	20,7	29,9
	Helt enig	61	69,3	70,1	100,0
Total		87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Tabell 8 - Tro på elevene.

Hele 94,3% av elevene svarer at de er litt eller helt enige i at læreren viser tro på at de kan lære seg noe nytt, og 90,8% sier seg litt eller helt enige i at læreren har tro på at de kan nå målene til klassen. Vi ser også at det bare er en som ikke er enig i at læreren tror at vi kan oppnå målene og to som er uenige i at læreren tror på at de kan lære seg nye ting.

Tabell 9 viser at når vi slår sammen disse to variablene til faktoren tro på elevene blir gjennomsnittet 4,6437.

Tropåelevene

N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,6437
Std. Deviation		,69008

Tabell 9 - Tro på elevene.

Det er stor sannsynlighet for at 68%, som tilsvarende et standardavvik, av elevene har svart innenfor 5,33378 og 3,95362. Standardavviket i denne faktoren er lavt og det tyder på liten spredning i datamaterialet. Hvis vi slår sammen prosentsetningene vi presenterte først så får vi at 92,55% i gjennomsnitt er litt eller helt enig i at læreren deres har tro på dem.

4.5 Motivasjon

Tabell 10 viser resultatene til variablene i faktoren motivasjon.

Læreren min får meg til å ville jobbe hardere

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	3	3,4	3,4	3,4
	Litt uenig	3	3,4	3,4	6,9
	Ikke enig eller uenig	6	6,8	6,9	13,8
	Litt enig	33	37,5	37,9	51,7
	Helt enig	42	47,7	48,3	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min får meg til å ville gjøre skoleoppgavene bedre

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	1	1,1	1,1	1,1
	Litt uenig	4	4,5	4,6	5,7
	Ikke enig eller uenig	11	12,5	12,6	18,4
	Litt enig	37	42,0	42,5	60,9
	Helt enig	34	38,6	39,1	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min får meg til å ville nå målene våre

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	2	2,3	2,3	2,3
	Litt uenig	5	5,7	5,7	8,0
	Ikke enig eller uenig	5	5,7	5,7	13,8
	Litt enig	23	26,1	26,4	40,2
	Helt enig	52	59,1	59,8	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Tabell 10 - Motivasjon.

Resultatene viser at 86,2% av elevene er litt eller helt enig i at læreren deres får dem til å jobbe hardere, 81,6% av elevene sier at de er litt eller helt enige i at læreren deres får dem til å gjøre skoleoppgavene bedre og 86,2% sier at de er litt eller helt enige i at læreren deres får dem til å ville nå målene deres. Vi ser også at å gjøre skoleoppgavene bedre skiller seg litt ut. Dette kan jo ha med at mange mener de gjør så godt de kan, eller at mange allerede har gode resultater, slik at de ikke trenger lærerens motivasjon. Denne påstanden kunne derfor kanskje ha vært presentert annerledes.

Tabell 11 viser at når vi slår sammen variablene til faktoren motivasjon får vi gjennomsnittet 4,2452.

Motivasjon

N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,2452
Std. Deviation		,85885

Tabell 11 - Motivasjon.

Vi ser at standardavviket er det største vi har hatt så langt, noe som betyr at variasjonen er litt større i denne faktoren. Standardavviket er allikevel godt under 1 og spredningen er derfor ikke veldig stor i dataen. Det er stor sannsynlighet for at 68%, som tilsvarer et standardavvik, har svart innenfor 5,10405 og 3,38635. Her er 5 at læreren er veldig flink til å motivere og 3 er sånn passe. Hvis vi slår sammen de tre prosentsetsene så over får vi at 84,67% gjennomsnittlig mener at læreren er litt god eller veldig god på å motivere dem til innsats på skolen.

4.6 Selvfølelse

Tabell 12 viser resultatene til påstandene i faktoren selvfølelse.

Læreren min gir meg selvillit

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	4	4,5	4,6	4,6
	Litt uenig	3	3,4	3,4	8,0
	Ikke enig eller uenig	9	10,2	10,3	18,4
	Litt enig	31	35,2	35,6	54,0
	Helt enig	40	45,5	46,0	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min får meg til å føle respekt for meg selv

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	4	4,5	4,6	4,6
	Litt uenig	2	2,3	2,3	6,9
	Ikke enig eller uenig	8	9,1	9,2	16,1
	Litt enig	34	38,6	39,1	55,2
	Helt enig	39	44,3	44,8	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Læreren min gjør så jeg verdsetter meg selv

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Helt uenig	3	3,4	3,4	3,4
	Litt uenig	2	2,3	2,3	5,7
	Ikke enig eller uenig	8	9,1	9,2	14,9
	Litt enig	41	46,6	47,1	62,1
	Helt enig	33	37,5	37,9	100,0
	Total	87	98,9	100,0	
Missing	System	1	1,1		
Total		88	100,0		

Tabell 12 - Selvfølelse.

Resultatene viser at 81,6% er helt eller litt enig i at læreren deres gir dem selvtillit, 83,9% sier seg litt eller helt enig i at læreren får dem til å føle respekt for seg selv og 85,1% er litt eller helt enige i at læreren får dem til å verdsette seg selv.

Tabell 13 viser at når vi slår sammen disse variablene til faktoren selvfølelse får vi gjennomsnittet 4,1533. Dette betyr at sannsynligheten er stor for at 68%, som er et standardavvik, av elevene har svart mellom 5,07424 og 3,23636. Her er 5 at læreren er veldig god på å gi elevene en god selvfølelse og 3 er sånn passe.

Selfølelse

N	Valid	87
	Missing	1
Mean		4,1533
Std. Deviation		,91894

Tabell 13 - Selfølelse.

Standardavviket er her på 0,91894, som betyr at dette er variabelen med høyest spredning av alle. Standardavviket er allikevel fortsatt under 1 og dataene har relativt liten spredning. Hvis vi slår sammen prosentsetsene over så får vi at 83,53% gjennomsnittlig mente at læreren var veldig eller litt og på å gi elevene en god selvfølelse.

4.7 Oppsummering av deskriptive analyser

Faktor	Relasjon til lærer	Inngå i en relasjon	Trygghet	Tro på elevene	Motivasjon	Selvfølelse
Gjennomsnitt	4,4129	4,1908	4,2874	4,6437	4,2452	4,1553
Standardavvik	0,74449	0,64477	0,80562	0,69008	0,85885	0,91894
Prosent som svarte 4 eller 5	88,93%	82,94%	88,53%	92,55%	84,67%	83,53%

Tabell 14 - Oppsummering av de deskriptive analysene gjort i SPSS

Vi ser i analysen at alle faktorene har gjennomsnittverdier som er over 4 i snitt og de er heller ikke for langt i fra hverandre. Vi ser at standardavvikene varierer fra 0,64477 til 0,91894. I en undersøkelse hvor man kan velge på en femtrinnskala, og hvor det er lett å trykke på 4 i stedet for 5, er mindre enn 1 i standardavvik lite. Vi kan si at vi generelt har liten spredning i datamaterialet. Når vi ser på prosentatsen som har svart 4 eller 5 på skalaen så støttes dette. Over 80% har svart positivt i forhold til lærerens egenskaper i hver eneste faktor, noe som også tyder på liten spredning.

4.8 Regresjonsanalysen

Under presenteres resultatene av regresjonsanalysen.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,673	,332		2,027	,046
	Inngåirelasjon	,165	,132	,142	1,258	,212
	Trygghet	,598	,112	,651	5,328	,000
	Tropåelevene	,069	,092	,065	,755	,453
	Motivasjon	,024	,086	,028	,283	,778
	Selvfølelse	,016	,090	,020	,179	,859

a. Dependent Variable: Elevens vurdering av relasjonen til læreren sammenslått

Tabell 15 - Resultatene fra regresjonsanalysen.

Når vi skal beksrive regresjonsanalysen begynner vi med signifikansnivået. Det er vanlig å forkaste alt som ikke har et signifikansnivå som er mindre enn 0,05. Vi ser her at vi får fått et signifikansnivå på den uavhengige variabelen på 0,046 og 0,000 på trygghet. Trygghet er altså den eneste faktoren vi kan være sikre på at har noen sammenheng med relasjonen eleven har til læreren. De andre faktorene har signifikansnivåer langt over hva vi kan tillate og vi kan dermed ikke stole på resultatene fra disse. Vi forkaster dermed hypotesene om at tro på elevene, motivasjon, selvfølelse og det å inngå i relasjoner har noen sammenheng med lærerens relasjon til eleven. Vi kan allikevel ikke utelukke dette helt på grunn av årsaker til validitet og relabilitet som vi har diskutert tidligere i kapittel 3.5.

Videre i regresjonsanalyser ser vi så på betaverdien til trygghet. Betaverdien går fra -1 til +1, og jo nærmere den er +1, jo sterkere er sammenhengen. Vi ser at betaverdien til trygghet er 0,651, noe som viser til at vi har en meget sterk sammenheng mellom relasjonen mellom læreren og en elev og den tryggheten som læreren klarer å skape for den eleven. Vi ser samtidig at de andre variablene har en svak positiv sammenheng med relasjonen mellom lærer og elev. Resultatet er allikevel ikke til å stole på, som nevnt over, på grunn av signifikansnivået.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,854 ^a	,728	,712	,39814

a. Predictors: (Constant), Selvfølelse, Tropåelevene, Motivasjon, Inngåirelasjon, Trygghet

Tabell 16 - Viser forklaringskraften til undersøkelsesmodellen i regresjonsanalysen.

Vi ser videre på adjusted R square som sier oss hvor mye modellen forklarer av relasjonen mellom lærer og elev. Her har vi fått et ganske høyt tall som sier oss at vi har forklart mye av relasjonen. Men som vi husker var det bare trygghet som hadde et signifikansnivå som gjorde at vi kunne stole på resultatet. Dermed er det trygghet alene som forklarer hele 71,2% av modellen vår. Det betyr at vi har forklart mye av relasjonen, men at det fortsatt er rom for forbedring og at det er mulig å finne andre faktorer som forklarer en del om relasjonen fortsatt.

5. Drøfting

5.1 Den gode relasjonen og faktorenes sammenhenger

De deskriptive dataene forteller oss at elevene stort sett har en positiv relasjon til læreren sin. 88,93% av elevene svarte slik at relasjonen deres til læreren ble målt til litt god eller veldig god. Lærerne presterer også godt på de ulike områdene, når det gjelder å bygge denne relasjonen. På å inngå en relasjon, sikre elevene trygghet, vise tro på elevene, være motiverende og på å skape en god selvfølelse hos elevene sier over 80% av elevene at lærerne gjør en litt god eller veldig god jobb.

Det er meg bevisst at disse tallene ikke er kommet gjennom rigide observasjoner, men gjennom elevenes subjektive opplevelse av deres lærers utøvelse av sitt ykre. En lærer kan for eksempel være i en konflikt med en elev, og den eleven kan ha et negativt syn på sin lærer, samtidig som læreren gjør det den føler er best for eleven. At eleven har et negativt forhold til sin lærer betyr derfor allikevel ikke nødvendigvis at eleven ikke lærer og utvikler seg som person, det betyr bare at eleven akkurat nå ikke liker læreren sin.

Den eneste variabelen hvor mindre enn 80% har under en 4 eller 5 på 5 punktsskalaen er «læreren min snakker med meg». Her er det bare 68,2 % mener at læreren deres snakker med dem ofte eller veldig ofte. De som kjenner en lærers hverdag kan forstå dette. Alle elever blir jo snakket til hver dag, enten gjennom beskjeder eller undervisning, men hvor mange blir faktisk snakket med. Hvor mange elever har en privat samtale med sin lærer hver eneste dag? En personlig samtale kan gjøre at læreren kan lære noe personlig om eleven, kanskje til og med utenom skolehverdagen. Her kan nok klassestørrelsen og den travle hverdagen til en lærer knyttes inn. Hvor mye tid har man egentlig til hver enkelt elev? Sara Rimm-Kaufmann understreker at det er viktig å tilbringe tid med hver enkelt elev for å få en positiv relasjon (2015). May-Britt Drugli sier at dette kan gjøre det lettere å tilpasse undervisning til deres interesser og løse sosiale utfordringer (2012).

Selvfølelse er den faktoren med minst gjennomsnitt og mest variasjon. Det er klart at selvtillit, selvrespekt og selvverdsettelse kan være vanskelig å vurdere for elevene. Her kan også mange andre faktorer spille inn, selv om påstanden var om læreren min fikk meg til å føle selvtillit, selvrespekt eller selvverdsettelse. For det er jo helt klart at verdsettelse og respekt betyr en del når det kommer fra læreren, men det kan nok bety mer, eller i hvertfall

like mye, når det kommer fra kamerater eller medelever. Derfor kan elevene også være usikre på om læreren bidrar like mye i denne faktoren.

Vi ser samtidig at tro på elevene er den faktoren med høyest gjennomsnitt. Men nå er det slik at lærernes ros, forventinger og bedømmelse av deres skolearbeid, danner elevens tro på å lykkes (Manger, 2009). I regresjonsanalysen så vi jo at det ikke var en sikker nok sammenheng mellom relasjonen og tro på eleven, og at faktoren heller ikke forklarte mye. For meg virker lærerens tro på elevene å handle mer om elevene kan mestre skolearbeidet og at dette kan knyttes mer til mestring av skolen, enn at det danner en spesiell relasjon mellom lærer og elev. Tro på eleven knytter seg altså mer til selve skolearbeidet som gjøres på skolen, enn relasjonen.

Motivasjon kan også knyttes tett opp til å ha tro på elevene, men det knyttes mer det Helland sier. Nemlig at motivasjon «refererer til grunngivning, ønske om måloppnåelse, intensitet og varighet for menneskelig aktivitet» (Helland, 2009, s. 197). Dette går også mer på skolearbeidet og kanskje ikke relasjonen. Begge disse faktorene kan altså kanskje knyttes nærmere til en slags relasjon eleven har til skolearbeidet, mer enn relasjon til læreren. Denne faktoren måler mer hvor lenge, intenst og godt en elev arbeider med skoleoppgaver.

I regresjonsanalysen så vi at å inngå i en relasjon var den faktoren som var nærmest til å forklare mer av relasjonen. Å inngå i en relasjon vil si å bli godt kjent med hver enkelt, bruke tid på enkeltelevene, respektere og se hver enkelt og lytte til dem (Rimm-Kaufmann, 2015). Dette er noe som skjer på et sosialt personlig plan og som kan ha direkte innvirkning på relasjonen mellom lærer og elev. En elev som aldri blir sett eller snakket til kan nok føle at relasjonen allikevel er god eller middels, men den virkelig gode relasjonen kan kanskje aldri finne sted uten denne faktoren. Allikevel kan jeg se for meg at elever har forskjellige behov for oppmerksomhet og at ikke alle nødvendigvis behøver et sterkt personlig forhold til læreren sin.

5.2 Trygghet henger godt sammen med en positiv relasjon

I kapittel 5.1 drøftet jeg rundt de fire av faktorene som ikke hadde en sterk nok sammenheng med relasjonen til læreren. I dette kapittelet vil jeg ta for meg den ene faktoren som i regresjonsanalysen viste en sterk statistisk sammenheng. Dette var faktoren trygghet. Hele 71,2% av relasjonen mellom lærer og elev kunne bli forklart gjennom trygghet. Forklaringen

på dette resultatet kan være så mangt, men trygghet er en faktor som gir næring til mye annet i skolen. Når eleven opplever trygghet vil den få økt motivasjon, fordi den får hjelp og støtte til å prøve og feile (Pianta & Walsh, 1996). Eleven vil tørre å utforske, fordi den vet at læreren er tryggheten, hvis usikkerhet dukker opp. Dette gjelder både det faglige og det sosiale (Drugli, 2012). Trygghet er altså en faktor som spiller inn på mange arenaer i skolen. Vygotskji (1978) mente jo at barnet ikke kunne komme seg videre alene, men at når det følte seg trygg ved hjelp av andre, kunne det komme seg til neste utviklingszone.

Trygghet altså en faktor som ikke bare styrker relasjonen mellom lærer og elev, men som også underbygger det som skjer i klasserommet og i det sosiale liv i skolen. Trygghet er noe helt fundamentalt for et barn. Det er tatt ut ifra sine sikre omgivelser med foreldre eller andre som bryr seg om dem og som forsørger dem med at de trenger, og blitt satt inn i et sosialt system hvor barnet kan føle seg usikker og fremmed. En voksenperson som gir de trygghet både faglig og sosialt er kanskje det viktigste i denne alderen hvor man fortsatt lærer livets mange lekser (Drugli & Nordahl, 2010).

Når man så tenker over rollen til en lærer og hva elevene forventer av læreren sin så kan man godt forstå at trygghet kan være det som har mest sammenheng med relasjonskvaliteten. En lærer skal undervise og elevene skal lære. Som nevnt over gir trygghet basisen for akkurat dette, og det er kanskje akkurat dette elevene ser etter i læreren sin. De ser sannsynligvis ikke etter en bestevenn, men en mentor og dyktig pedagog som hjelper de med å tilegne seg kunnskapen de trenger.

6. Avslutning

Utgangspunktet for oppgaven var problemstillingen:

Hvilken sammenheng har trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner med elevenes relasjon til læreren?

Min undersøkelse viste at elevene syntes at lærerne stort sett gjorde en god jobb med å gi elevene trygghet, med å vise at de har tro på dem, med å motivere dem, med å styrke deres selvfølelse og med å inngå i relasjoner med elevene. Vi kan altså konkludere med at lærerne får gode tilbakemeldinger fra elevene. Undersøkelsen viste allikevel, at bare en av faktorene hadde en bevisbar statistisk sammenheng med relasjonen mellom lærer og elev, dette var faktoren trygghet. Dette kan kanskje forklares med at trygghet er en faktor som gir næring til mye annet i skolen. Trygghet kan være grunnlaget til en positiv relasjon, som mye annet positivt læreren gjør i klasserommet bygger oppå.

I denne undersøkelsen har jeg bare undersøkt sammenhengen mellom noen faktorer og relasjonen mellom lærer og elev. Hvor viktig en positiv relasjon er for læring og utvikling i skolen kan også være viktig å utforske videre. Jeg har referert til Hattie (2009), Pianta (1999) og Baker (2006) som mener at dette er blant de viktigste faktorene, og jeg har referert til Nordenbo, Søgaard Larsen, Tifticki, Wendt, & Østergaard sin studie hvor de fant at dette var viktig (2008). Dette kan føre til at flere lærere og høyskoler setter dette høyere opp på sin prioriteringsliste når valg av undervisningstema skal bestemmes.

Undersøkelsen har heller ikke tatt hensyn til alle faktorer som har blitt diskutert i litteraturen, men har avgrenset seg til fem. Det kan derfor være viktig å undersøke andre faktorer enn å inngå i en relasjon, tro på elevene, trygghet, motivasjon og selvfølelse. Det ble ikke undersøkt om kjønn eller personlige egenskaper blandt elevene har innvirkning på relasjonen. May-Britt Drugli (2012) nevner også skolekulturen, det sosiale systemet eller klassen, lærerens personlighet og egenskaper, lærerens klasseledelse og elevens familieforhold. Disse faktorene kan være med på å danne problemstillinger for andre undersøkelser.

Kildeliste

- Aamodt, L. G. (2003). Sosialt arbeid og anerkjennelse: En problematisering av grunnlagstenkningen i sosialt arbeid. *Nordisk sosialt arbeid*, ss. 154-161.
- Baker, J. A. (2006). Contributions of teacher-child relationships to positive school adjustment during elementary school. *Journal of School Psychology*, ss. 211-229.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company.
- Drugli, M. (2012). *Relasjonen lærer og elev: avgjørende for elevenes læring og trivsel*. Oslo: Cappelen Damm.
- Drugli, M., & Nordahl, T. (2010). Læreren og eleven. I S. Lillejord, T. Manger, & T. Nordahl, *Livet i skolen 2: Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap: Lærerprofesjonalitet* (ss. 136 - 171). Bergen: Fagbokforlaget.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning. A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. London: Routledge Taylor & Francis Group.
- Helland, T. (2009). Vi lærer på ulike måter. I T. Manger, S. Lillejord, T. Nordahl, & T. Helland, *Livet i skolen 1: Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (ss. 184-215). Bergen: Fagbokforlaget.
- Jakobsen, J. (2013). Anerkjennelse, danning og utdanning. I I. S. Straume, *Danningens filosofihistorie* (ss. 357-367). Oslo: Gyldendal akademisk.
- Johannessen, A., Tufte, P., & Christoffersen, L. (2010). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Manger, T. (2009). Læring og forventning om mestring. I T. Manger, S. Lillejord, T. Nordahl, & T. Helland, *Livet i skolen 1: Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (ss. 249-278). Bergen: Fagbokforlaget.

-
- Manger, T. (2009). Motivasjon og læring. I T. Manger, S. Lillejord, T. Nordahl, & T. Helland, *Livet i skolen 1: Grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (ss. 278-309). Bergen: Fagbokforlaget.
- Nordahl, T. (2009). Eleven som aktør. I T. Manger, S. Lillejord, T. Nordahl, & T. Helland, *Livet i skolen 1: grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (ss. 59-86). Bergen: Fagbokforlaget.
- Nordahl, T. (2009). Undervisning og læring i sosiale systemer. I T. Manger, S. Lillejord, T. Nordahl, & T. Helland, *Livet i skolen 1: grunnbok i pedagogikk og elevkunnskap* (ss. 311-336). Bergen: Fagbokforlaget.
- Nordahl, T. (2010). *Eleven som aktør*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Nordenbo, S. E., Sjøgaard Larsen, M., Tifticki, M., Wendt, R. E., & Østergaard, S. (2008). *Lærerkompetanser og elevers læring i førskole og skole. Et systematisk review utført for Kunnskapsdepartementet, Oslo*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning, DPU, Aarhus Universitet.
- Pianta, R. C. (1999). *Enhancing relationships between children and teachers*. Washington DC: American Psychological Association.
- Pianta, R., & Walsh, D. (1996). *High-risk students in school*. New York: Routledge.
- Rimm-Kaufmann, S. (2015). *Apa.org: Improving Students' Relationships with Teachers to Provide Essential Supports for Learning*. Hentet Februar 18, 2015 fra <http://www.apa.org/education/k12/relationships.aspx>
- Utdanningsdirektoratet. (2015). *Udir.no: Et godt læringsmiljø og fem grunnleggende forhold*. Hentet Januar 28, 2015 fra <http://www.udir.no/Laringsmiljo/Fem-grunnleggende-forhold/2-Positive-relasjoner-mellom-elev-og-larer/>
- Vygotsky, L. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, Massachusetts: Harvard university Press.

Tabeller

Tabell 1 - Relasjonen til læreren.	22
Tabell 2 - Relasjonen til læreren.	23
Tabell 3 - Inngå i en relasjon.....	25
Tabell 4 - Inngå i en relasjon.....	26
Tabell 5 - Inngå i en relasjon, uten variabelen snakker med meg.	26
Tabell 6 - Trygghet.....	27
Tabell 7 - Trygghet.....	28
Tabell 8 - Tro på elevene.....	29
Tabell 9 - Tro på elevene.....	30
Tabell 10 - Motivasjon.	31
Tabell 11 - Motivasjon.	32
Tabell 12 - Selvfølelse.....	33
Tabell 13 - Selvfølelse.....	34
Tabell 14 - Oppsummering av de deskriptive analysene gjort i SPSS.....	35
Tabell 15 - Resultatene fra regresjonsanalysen.	36
Tabell 16 - Viser forklaringskraften til undersøkelsesmodellen i regresjonsanalysen.....	37

Vedlegg

1. Informasjonsbrev til rektorer og lærere

Vegard André Amundsen

Email: vegamun@skedsmoskolen.no

Løvenstad, 05.02.2015

Til rektor og berørte lærere

Informasjonsskriv om BA-prosjektet: **Hvorfor liker jeg læreren min?**

I forbindelse med mitt 3. studieår på grunnskolelærerutdanningen 1 – 7 ved Høgskolen i Hedmark, avdeling LUNA, skal jeg skrive en bacheloroppgaven våren 2015. I den anledning ønsker jeg å undersøke hvilken sammenheng ulike faktorer har på lærerens relasjon til eleven.

Bakgrunn for prosjektet

Det er forsket på og vedtatt av mange at lærerens relasjon til elevene er en av de største faktorene for læring i skolen. Hattie sin undersøkelse viser at lærerens relasjon til eleven er den ellevte viktigste grunnen til læring og han sier at lærere bør være bekymret over deres relasjon til elevene (Hattie, 2009). I en annen studie konkluderte de med at lærerens kompetanse i å inngå i en sosial relasjon med den enkelte elev er fundamentalt riktig for elevenes læring og fungering i skolen (Nordenbo, Søgaard Larsen, Tifticki, Wendt, & Østergaard, 2008).

Pianta sier at relasjonen mellom lærer og elev kan ha innvirkning på mange ulike aspekter i skolelivet, og at det vil være viktig for elevens trygghet, utforskning, mestring og læring (Pianta, 1999). Varme og nære relasjoner til læreren sin gjør at barnet utvikler seg positivt både emosjonelt, sosialt og faglig (Baker, 2006).

I min problemstilling ønsker jeg å undersøke hvilken sammenheng ulike faktorer har på relasjonen til læreren. Utdanningsdirektoratet sier at følgende faktorer påvirker lærerens relasjon til eleven:

- Læreren har evne til å inngå i en positiv og støttende relasjon med hver enkelt elev.
- Eleven opplever trygghet og tillit, og å bli sett av læreren.
- Læreren har tro på at elevene kan lære og nå målene for opplæringen.
- Læreren skaper engasjement og motivasjon for læring, og bidrar til god selvfølelse hos elevene (Udir.no: Et godt læringsmiljø og fem grunnleggende forhold)

Prosjektets problemstilling

Hvilken sammenheng har trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner med elevenes relasjon til læreren?

Utvalg

Forskningsarbeidet vil være en empirisk undersøkelse hvor det blir samlet inn data som omhandler et større utvalg. Informantene som er ønsket er elever på 6. trinn. På grunn av de relativt komplekse uttalelsene elevene skal respondere på er det ønskelig med et trinn som forstår teksten og som kan svare godt for seg.

Forskningsmetode

Prosjektet vil samle inn datamateriale til analyse gjennom et elektronisk spørreskjema som elevene kan besvare på pc eller iPad. Dataene som blir samlet inn gjelder elevens relasjon til læreren. Selve forskningsmodellen finner du i vedlegget til brevet (Vedlegg 1).

Etiske hensyn

Det er viktig at informantene ønsker å være med på dette frivillig. Det er viktig å understreke at du/dere kan trekke deg/dere ut underveis uten å måtte begrunne dette.

All informasjon blir anonymisert. Intet skal kunne tilbakeføres til personer eller steder. Det vil si, jeg er ikke interessert i å studere konkrete personer eller miljøer, men bare den generelle relasjonen mellom en lærer og sine elever. All data vil bli slettet etter prosjektslutt.

Praktisk gjennomføring og fremdrift

Planen er å gjennomføre undersøkelsene på en torsdag eller fredag i tidsrommet 6. mars til 24. april 2015. Bearbeiding av materialet og analyser vil skje etter innsamlingen av data våren 2015 og prosjektet avsluttes senest 26.5.2015.

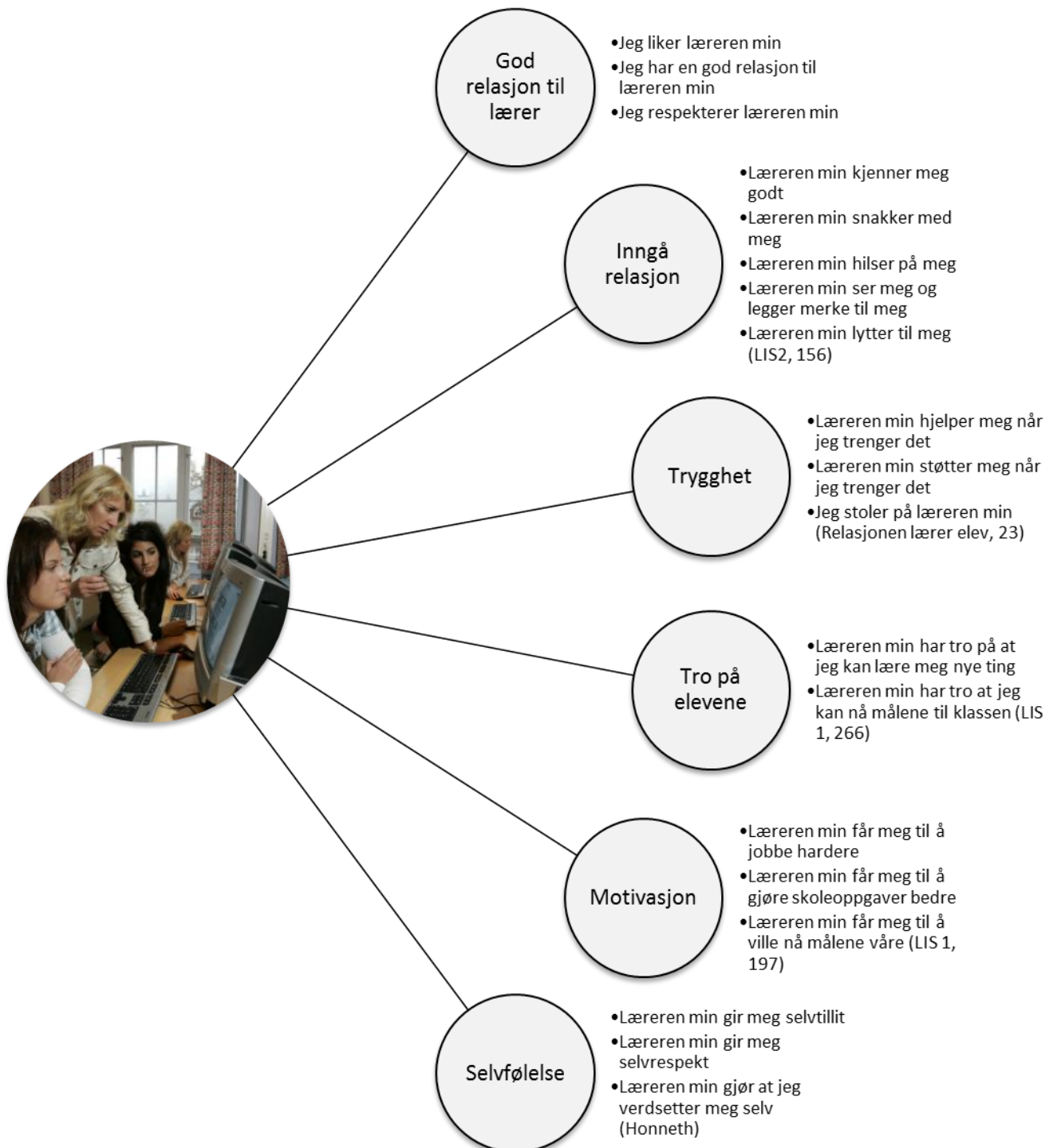
Med Vennlig hilsen

Vegard André Amundsen

vegamun@skedsmoskolen.no

Vedlegg

Vedlegg 1 - Forskningsmodell

2. Informasjons- og samtykkebrev til foreldre

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet

”Hvorfor liker jeg læreren min?”

Bakgrunn og formål

Forskning de siste årene har vist at lærerens relasjon til elevene er en av de største faktorene for læring i skolen. Dette prosjektet skal forsøke å finne sammenhenger mellom ulike faktorer og elevens relasjon til læreren.

Problemstillingen er: *Hvilken sammenheng har trygghet, tro på elevene, motivasjon, styrking av elevenes selvfølelse og lærerens evne til å inngå relasjoner med elevenes relasjon til læreren?*

Hva innebærer deltakelse i studien?

Eleven vil svare på et elektronisk spørreskjema som samler inn informasjon om elevens relasjon til læreren. Det vil ikke bli samlet inn noen personlig informasjon som navn, bosted, skole, alder eller lignende.

Dersom det er ønskelig, er det mulig å få se spørreskjemaet på forhånd på: vegardamundsen.com

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Bare prosjektleder vil ha tilgang til dataen som samles inn. Denne dataen vil bli generalisert slik at det ikke er mulig å spore informasjonen tilbake til elev, trinn eller skole. Resultatene som blir presentert i prosjektet, vil være fullstendig anonyme.

Prosjektet skal etter planen avsluttes 26.05.2015, og dataene vil bli slettet etter at analysene og prosjektet har blitt fullført.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Dersom du ønsker å delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med Vegard André Amundsen på vegamun@skedsmoskolen.no. Veileder for prosjektet fra Høyskolen i Hedmark er Ann-Cathrin Faldet, og hun kan kontaktes om nødvendig på anncathrin.faldet@hihm.no.

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Mvh

Vegard André Amundsen

vegamun@skedsmoskolen.no

Samtykke til deltakelse i studien

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta.

Navn på elev:

(Signert av en av elevens foresatte, dato)

3. Lærerveiledning til nettundersøkelsen

Lærerveiledning for undersøkelsen:

«Hvorfor liker jeg læreren min?»

Hvordan kommer jeg meg til undersøkelsen

1. Gå til <http://www.vegardamundsen.com/>
2. Trykk på ta undersøkelsen i menyen til høyre eller midt på forsiden.
3. Siden er passordbeskyttet. Passordet er: pizzaerbest (bare små bokstaver og alt i et)

Hvordan gjennomføre selve undersøkelsen

1. Første side inneholder instruksjoner til elevene som skal gjennomføre undersøkelsen. Disse er det viktig at de leser nøye eller at lærer forklarer det som står (instruksjonene følger rett under).

Hva skal du gjøre?

I denne undersøkelsen vil du få presentert flere påstander. Til hver påstand får du fem valg. Du skal trykke på det som passer best for deg. De varierer fra om du er helt enig til om du er helt uenig i det som står der.

For eksempel:

Jeg liker læreren min

- Hvis du mener at dette er riktig klikker du på helt enig. Hvis det er feil klikker du på helt uenig.

Hva er neste steg

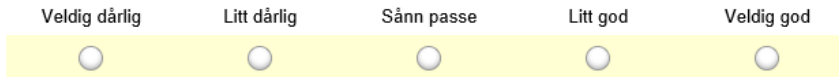
Nå får du en oppgave til å øve deg på. Deretter kommer spørsmålene som er med i prosjektet.

2. På neste side kommer det en øvingsoppgave om pizza. Her får de påstanden: Pizza er kjempegodt. Her skal de vurdere påstanden fra «helt uenig» til «helt enig».

- Deretter kommer det en informasjon om at den virkelige undersøkelsen er i ferd med å begynne.
- Så velger man hvilken skole man tilhører. Det er 4 skoler som er med i undersøkelsen. Sørg for at de velger den skolen de faktisk tilhører.
- Deretter kommer selve undersøkelsen. Det er 19 påstander de skal igjennom, og det varierer fra 2 – 5 påstander per side. Alternativet helt til venstre er alltid det mest negative og alternativet til høyre er alltid det mest positive (Se eksempel under).

*** 4. Relasjonen min til læreren min er...**

Veldig dårlig Litt dårlig Sånn passe Litt god Veldig god

*** 5. Jeg stoler på læreren min**

Aldri Ikke så ofte Av og til For det meste Alltid

Elevene skal bare velge et alternativ til hver påstand. Be de bare velge det de føler er rett i forhold til dem.

- Når elevene er ferdig med undersøkelsen kommer de til en side som takker dem for deltakelsen og de kan deretter trykke på fullfør og undersøkelsen avsluttes automatisk.

Hva innebærer deltakelse for elevene

Eleven vil svare på et elektronisk spørreskjema som samler inn informasjon om elevens relasjon til læreren. Det vil ikke bli samlet inn noen personlig informasjon som navn, bosted, skole, alder eller lignende.

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Bare prosjektleder vil ha tilgang til dataen som samles inn. Denne dataen vil bli generalisert slik at det ikke er mulig å spore informasjonen tilbake til elev, trinn eller skole. Resultatene som blir presentert i prosjektet, vil være fullstendig anonyme.

Prosjektet skal etter planen avsluttes 26.05.2015, og dataene vil bli slettet etter at analysene og prosjektet har blitt fullført.

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Takk for deltakelsen

På vegne av prosjektet ønsker vi å takke dere for deltakelsen og for at dere var villige til å la oss benytte dere som informanter.

Om det er ønskelig så deler vi gjerne resultatene av dette forskningsprosjektet med dere.

Ta gjerne kontakt på med Vegard Amundsen på vegamun@skedsmoskolen.no.

Mvh

Vegard André Amundsen og Ann-Cathrin Faldet (Veileder fra Høyskolen i Hedmark)